

Водич кроз слободне лиценце

Википедијине
ОСНОВЕ

Википедијин садржај

се дели под слободном лиценцом. Свако може да га дистрибуира без штетних последица.

Википедија је један од бројних пројеката чији је основни приступ „Како на најбољи начин можемо делити информације?“, а не „Како ефектно можемо вршити контролу информација?“ Овај колаборативни метод захтева да јасно разумемо како наш садржај може бити поновно коришћен.

Википедија стога захтева радикално другачији приступ у односу на друге пројекте.

Након читања **Водича кроз слободне лиценце** моћи ћеш:

- » да разумеш како слободне лиценце помажу пројекту попут Википедије
- » да разумеш основне концепте коришћења слободних лиценци

Концепт слободних лиценци је основа успостављања дељења међу милионима људи који пишу и читају наш материјал, као и разумевања како радити заједно и како се односити према нечијем делу.

Шта је слободна лиценца?

Особа која створи неко дело полаже права на дело — што значи да може да га користи — осим ако он или она нису то дело створили за потребе неке организације, или легално пренели права на неког другог. Носилац права може да изабере могућност да некоме пренесе право на дело под посебним условима на основу правних докумената познатих под именом **Creative Commons** лиценца. Она представља уговор.

Слободна лиценца једноставно значи да творац неког дела дозвољава да други користе његов рад. Тиме се олакшава дељење радова међу осталим корисницима.

Неке слободне лиценце дозвољавају коришћење дела под истим условима:

- » све док наводиш првобитну лиценцу;
- » све док то ново дело заводиш под слободном лиценцом.

Викимедијина образовна мисија и слободни садржај

Викимедија, непрофитна организација која управља Википедијом, посвећена је обезбеђивању образовног материјала који се сме слободно копирати. Сваки чланак, слика, звучни или видео запис који нађеш на Викимедијиним сајтовима може се поновно користити у било које сврхе (осим оних које су заведене под поштенom употребом).

Објављивање на Википедији се врши под условима **Лиценце Creative Commons Attribution-Share Alike/Ауторство-Делити под истим условима (CC-BY-SA)**, што значи да објављени радови могу да се користе под условом да се назначи Ауторство с евентуалном везом ка корисничкој страници аутора и да се лиценцирање прерада овог дела врши истом или сличном лиценцом.

Шта смем да пошаљем?

Смеш да пошаљеш своје **фотографије, цртеже, звучне и видео записе** на Викимедијине сајтове, ако их лиценцираш слободном лиценцом.

Ако хоћеш да објавиш пронађени материјал — **нпр. с неког блога или из књиге** — мораш да се претходно увериш да је у јавном власништву или под слободном лиценцом.

Јавно власништво

Неке слике су претходно биле заштићене ауторским правом, али након смрти аутора оне се сматрају јавним власништвом. Сва Шекспирова дела су јавно власништво, као на пример и слике Леонарда да Винчија.

Мона Лиза, Леонарда да Винчија, је у јавном власништву, па смеш користити ову слику.

Неки материјали су, по закону, у јавном власништву (на пример: материјали Владе Сједињених Америчких Држава, по закону САД).

На пример, већина материјала који издаје НАСА заведена је као јавно власништво.

Шта је то слободна лиценца и шта смем да пошаљем на Википедију?

Водич кроз слободне лиценце помоћи ће ти да схватиш основни концепт слободних лиценци. Упућује те у основну идеју слободних лиценци као и значење термина „CC-BY-SA“ и „јавно власништво“.

Издавач:

Викимедија Србије

Дечанска 4/3

11000 Београд, Србија

Задужбина Викимедија је непрофитно удружење које се стара о Википедији и другим сестринским пројектима.

Превод са енглеског језика: Иван Матејић и Миле Киш

Лектура и коректура: Јелена Продановић и Милица Жарковић

